

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา: กรณีศึกษาหาดใต้ โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

Guidelines for the development of cultural tourism in the Songkhla Lake Basin: Case Study Lad Tainod, Donsai Subdistrict, Khuan Kanun District, Patthalung Province

นที เหมมันต์^{1*} และ ชญานัท เอี้ยวเรืองสุริ²

Natee Hemmant^{1*} and Chayathat Aiewruengsurat²

¹อาจารย์, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Hatyai Business School, Hatyai University.

²อาจารย์, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Lecturer, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: natee_h@hu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การศึกษาข้อมูลจากเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือ 25 ราย โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ร่วมกับการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง จำนวน 400 คน ด้วยวิธีการสุ่มตามความสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติ วิเคราะห์ผลและเขียนสรุปเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า 1) บริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีลักษณะสำคัญคือ การดำเนินชีวิตตามวิถี ป่า นา เล ให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน นำทรัพยากรและศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชนมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2) นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุงโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราญ อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง คือการสร้างอัตลักษณ์ให้หาดใต้โหนด สร้างชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม, ลุ่มน้ำทะเลสาบ, หาดใต้โหนด

Abstract

This research aimed to 1) study the community context of the cultural tourism attraction of Songkhla Lake Basin, Lad Tainod, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province, 2) study the satisfaction of tourists toward the cultural tourism attraction of Songkhla Lake Basin, Lad Tainod, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province, 3) Guidelines for the development of cultural tourism approach of Songkhla Lake Basin in Lad Tainod area, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province. The qualitative research method was used to collect data by in-depth interviews, non-participant observation, studying data from documents and electronic media, and descriptive analysis. The main informants were 25 persons. The purposive sampling was used together with the quantitative research method. A questionnaire was used to collect 400 tourists who traveled to the cultural tourism attraction of Lad Tainod, Don Sai Sub-district, Khuan Khanun District, Phatthalung Province by convenience sampling. The data were analyzed by using statistics, analyzing the results, and writing a descriptive summary.

The results of the study found that 1) The context of the community of the Songkhla Lake Basin cultural tourism site, Lad Tainod, Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province, has important characteristics, namely, the way of life according to the way of life of the mountains, forests, rice fields, and sea, giving importance to the natural resources of the community, and using the resources and arts and cultures in the community as cultural tourism sites. 2) Tourists are satisfied with the cultural tourism site of the Songkhla Lake Basin, Lad Tainod, Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province at a high level overall. 3) The approach for cultural tourism of the Songkhla Lake Basin in the area of Lad Tainod, Don Sai Subdistrict, Khuan Khanun District, Phatthalung Province is to create an identity for Lad Tainod, creating a strong and sustainable community.

Keywords: Cultural Tourism, Lake Basin, Lad Tainod

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเริ่มมีบทบาทตั้งแต่ พ.ศ. 2503 มีการก่อตั้งองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย (อ.ส.ท.) ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้กระทรวงการท่องเที่ยว มีหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทย รับผิดชอบด้านการตลาดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติให้เที่ยวในประเทศไทย สร้างสรรค์สินค้าการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน คุณภาพและรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ขับเคลื่อนระบบนิเวศด้านการท่องเที่ยวให้พร้อมรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการตลาดและข้อมูลด้านการตลาดการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมครบถ้วนเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566)

ข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ (คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2566) แสดงข้อมูลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลก (Mega Trend) ความพร้อมของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยทั้งในด้านของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยว ความยั่งยืนของทรัพยากรและวัฒนธรรม และโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ พบว่า มีประเภทการท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมีศักยภาพ 7 ประเภทคือ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (Creative Tourism) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทย (Medical and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ (Coastal Maritime and River Tourism) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงอนุภูมิภาค ชุมชน และนานาชาติ (Connectivity Tourism) และการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Tourism)

หาดใต้โหนด ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นพื้นที่รวบรวมศิลปวัฒนธรรม อาหารพื้นบ้าน วัตถุดิบท้องถิ่นจากป่า นา เล พื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับเขตลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบริบทของชุมชน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด และวิเคราะห์แนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนดมีความยั่งยืน สามารถพัฒนาศักยภาพเพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และหากได้มีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมก็จะเป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุงได้ แต่ทั้งนี้ยังไม่ได้รับส่งเสริมหรือมีแนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักเท่าที่ควรและไม่เกิดเป็นรูปธรรม (พัชรกุ่มเมือง, ญัณฐา เกิดทรัพย์, วัชรินทร์ อินทพรหม, วณิศา ศิริวรสกุล, และ พัลลยม สีนนท์, 2567)

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาบริบทชุมชนและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์หาแนวทางพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ให้มีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) ศึกษาบริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

แนวคิด ทฤษฎี

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้ความสนใจกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การเที่ยวชม วัฒนธรรมประเพณี และการท่องเที่ยวเพื่อชมวิถีชีวิตในชนบท ดังนั้นการท่องเที่ยวในลักษณะนี้จึงมุ่งเน้น การหาความรู้และการสร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมประเพณี การเที่ยวชมศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ เช่น สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาษาและวรรณกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี การแสดงรูปแบบ ต่าง ๆ ในขณะเดียวกัน Howell (1989) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การที่ผู้คนเดินทาง มาที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้หาประสบการณ์และความบันเทิง โดยนักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสว่าท้องถิ่น ที่แตกต่างกัน มีศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ต่างกัน นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่ดีจากการได้ เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่ต่างกัน การให้คำนิยามของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักวิชาการแม้จะ มีประเด็นที่แตกต่างกันไปบ้างแต่ล้วนมีจุดมุ่งเน้นเดียวกันในประเด็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้รับแรง บันดาลใจหรือสิ่งกระตุ้นให้เดินทางไปยังจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว เพื่อสังเกต เรียนรู้ มีประสบการณ์ร่วม และตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมของชุมชนในจุดหมายปลายทางนั้น ซึ่ง ครอบคลุมถึงงานสร้างสรรค์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และกิจการต่าง ๆ ของชุมชนที่เป็นจุดหมาย ปลายทาง ทั้งนี้นักท่องเที่ยวและคนในชุมชนต้องเคารพกันและกัน (นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย, 2554) ทั้งนี้ หมายรวมถึงเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมของกันและกันเพื่อเกิดมิตรภาพและสันติภาพระหว่างชุมชนได้ อย่างยั่งยืน

องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา, 2564) มีทั้งหมด 10 องค์ประกอบ คือ

1. ประวัติศาสตร์และร่องรอยทางประวัติศาสตร์
2. โบราณคดีและพิพิธภัณฑ์
3. งานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิม สิ่งปลูกสร้าง ผังเมืองเก่า ซากปรักหักพัง
4. ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้นและแกะสลัก
5. ศาสนารวมถึงพิธีกรรมทางศาสนา
6. ดนตรี การแสดงละครและภาพยนตร์
7. ภาษาและวรรณกรรม
8. วิถีชีวิต เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย อาหาร
9. ประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน เทศกาลต่าง ๆ
10. ลักษณะงานและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้เฉพาะท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler (1999) กล่าวว่า ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นอีกแนวคิดที่สำคัญที่ได้รับการ ศึกษามากที่สุด เพราะความพึงพอใจของลูกค้ามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ เนื่องจากมีอิทธิพลต่อการรักษาลูกค้าเก่า และการแนะนำลูกค้าใหม่ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญในการ ตัดสินใจของลูกค้าว่าจะใช้บริการ และจะเกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์หรือบริการหรือไม่ ในการซื้อของออนไลน์ รวมถึงการซื้ออาหาร ความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การรักษาฐานลูกค้าและ

ขยายกลุ่มลูกค้าใหม่ รวมถึงความตั้งใจที่จะกลับมาซื้อซ้ำในระยะยาว ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โนนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง สามารถนำไปพัฒนาหรือปรับปรุงเพื่อให้ลูกค้าที่ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว

แนวคิดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพองค์กร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพองค์กร (SWOT Analysis) เป็นแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของหน่วยงานหรือองค์กรเพื่อเรียนรู้สภาพที่แท้จริงขององค์กรและนำมาสู่แนวทางในการจัดการองค์กรในอนาคตเป็นกลยุทธ์ที่หน่วยงานหรือองค์กรพัฒนาขึ้นเอง (ธนภณ นิธิเชาวกุล, 2562) สามารถแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยงานและองค์กรเป็น 2 ส่วนคือ สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก

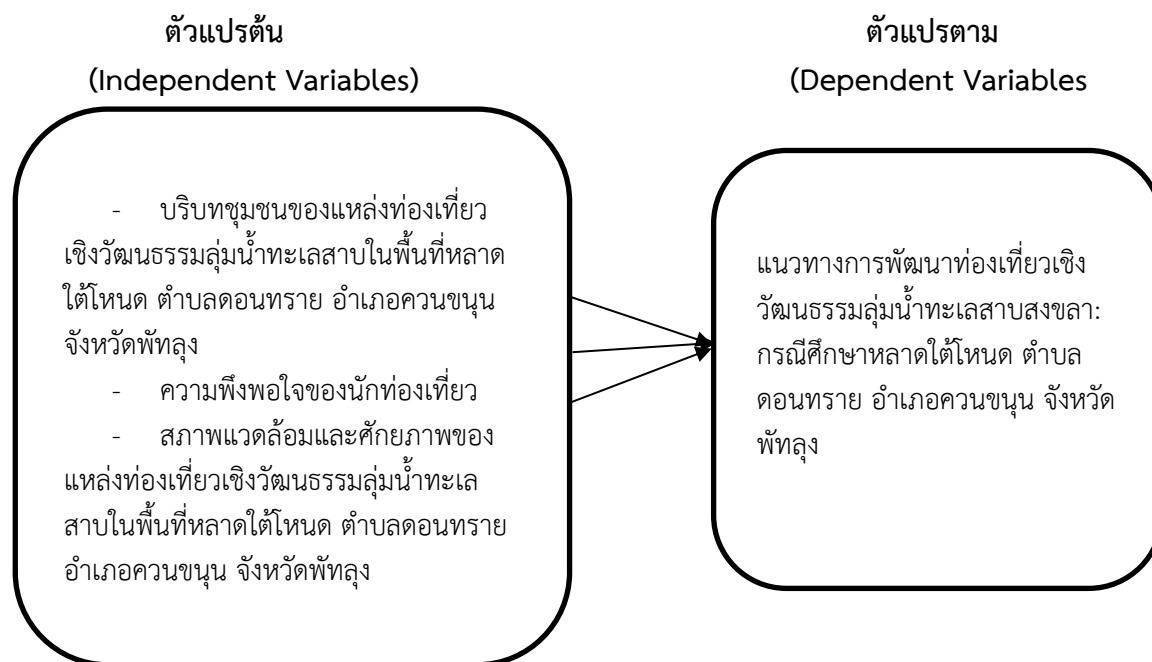
สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากเหตุและปัจจัยภายในหน่วยงานหรือองค์กรแบ่งเหตุและปัจจัยจากส่วนประสมทางการตลาด การเงิน การผลิต บุคลากร การบริหารงานและการจัดการองค์กร การวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

- จุดแข็ง (Strengths: S) หมายถึงจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในเกิดจากการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพควบคู่กัน จุดแข็งดังกล่าวเกิดจากการเปรียบเทียบกับคู่ค้าหรือคู่แข่งชั้นทางธุรกิจเพื่อให้เห็นข้อแตกต่างชัดเจน
- จุดอ่อน (Weakness: W) หมายถึงจุดอ่อนหรือข้อด้อยที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานและองค์กรต้องพัฒนาเพื่อให้มีทิศทางการจัดการองค์กรที่ดีขึ้น การวิเคราะห์จุดอ่อนนี้เพื่อค้นหาช่องทางการสร้างความเข้มแข็งให้องค์กร จุดอ่อนดังกล่าวเกิดจากการเปรียบเทียบกับคู่ค้าหรือคู่แข่งชั้นทางธุรกิจเพื่อให้เห็นข้อแตกต่างชัดเจน

สภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นจากเหตุปัจจัยภายในหน่วยงานหรือองค์กรแบ่งเหตุและปัจจัยต่าง ๆ จากกิจการทุกรูปแบบ การจัดจำหน่ายสินค้าหรือบริการในลักษณะเดียวกัน เช่น คู่แข่ง ผู้รับบริการ ผู้ผลิต พ่อค้าคนกลาง สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย วัฒนธรรมและทรัพยากรทางธรรมชาติของหน่วยงานหรือองค์กร

- โอกาส (Opportunities: O) หมายถึงข้อได้เปรียบที่มาจากปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นสิ่งที่หน่วยงานหรือองค์กรแสวงหาเพื่อนำโอกาสนั้นมาเป็นแนวทางในการจัดการแนวทางกลยุทธ์ทางการตลาดของหน่วยงานและองค์กรตามความเหมาะสมเพื่อเพิ่มโอกาสในการสร้างจุดแข็งให้ตนเอง
- อุปสรรค (Threats: T) หมายถึงปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ หน่วยงานและองค์กรจึงต้องปรับแผนงานจากการวิเคราะห์อุปสรรคเพื่อให้เกิดการตลาดของหน่วยงานและองค์กรพัฒนาขึ้นได้ สามารถรับมือกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษาปริมาณชุมชนของตลาดใต้โหนดและใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ: กรณีสึกษาตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลผล เขียนสรุปและอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ที่ใช้เก็บข้อมูลคือนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 400 ตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางของ กัลยา วาณิชย์บัญชา (2561) โดยกำหนดค่าระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 25 ราย ได้แก่ ผู้จัดการตลาดใต้โหนดและคณะกรรมการตลาด จำนวน 3 ราย กลุ่มตัวแทนผู้ประกอบการตลาดใต้โหนดจำนวน 10 ราย นักวิชาการด้านวัฒนธรรมจำนวน 5 ราย และปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 7 ราย กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในงานวิจัยเรื่องแนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ: กรณีศึกษาหาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุงใช้เครื่องมือวิจัยดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) แนวคำถามในประเด็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง
2. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation)
3. อุปกรณ์บันทึกภาพและสมุดจดข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย
4. แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยการดัดแปลงข้อคำถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ตอนที่ 2 ข้อมูลพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สัมภาษณ์เพื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้น สัมภาษณ์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและลงพื้นที่จริงเพื่อ
2. สัมภาษณ์หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง
3. ประสานงานเพื่อขอเข้าสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก
4. เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูล
5. ลงพื้นที่วันเปิดหาดใต้โหนดเพื่อเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว
6. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์โดยใช้สถิติในการหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
7. เขียนสรุปผลการวิจัย นำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่หาดใต้โหนด
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร โดยคำนึงถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมของข้อมูลจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกต นำมาวิเคราะห์ ประกอบและนำเสนอในรูปของข้อความแบบบรรยาย

ผลการวิจัย

1) ศึกษาบริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

บริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง พบว่า มีลักษณะสำคัญ คือ ชุมชนมีพื้นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่อุดมสมบูรณ์ในด้านทรัพยากรทางธรรมชาติประกอบด้วย “ป่า-นา-เล” จึงทำให้ชาวบ้านในชุมชนมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประกอบอาชีพตามทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชน เก็บของตามป่าเขา ทำนา เก็บของตาม

ท้องถิ่น ทำการประมง เพื่อมาซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันในชุมชน การนำวัตถุดิบในชุมชนมาแปรรูปเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

ด้านศาสนาและความเชื่อของคนในชุมชน ประชากรในตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุงมีผู้นับถือศาสนาพุทธเป็นหลักประมาณร้อยละ 98 ผู้นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 1.5 และผู้นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.5 ตามลำดับ ประเพณีที่สำคัญของชุมชนจึงมีความเกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาพุทธเป็นหลัก เช่น ประเพณีสารทเดือนสิบ งานสงกรานต์ งานปีใหม่ มีความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ชาวบ้านในชุมชนใช้เพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ชาวนามีความเชื่อเกี่ยวกับแม่โพสพ เพื่อให้การเพาะปลูกข้าวเจริญงอกงาม เกษตรกรมีความเชื่อและแสดงความนับถือต่อแหล่งพื้นที่ทำกินของตนเอง จึงมักมีการตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่เพื่อแสดงความเคารพและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในการประกอบอาชีพ มีวิถีความเชื่อเกี่ยวกับศิลปะการแสดงประจำท้องถิ่นในการแสดงมโนราห์และหนังตะลุง การแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษเพื่อให้บรรพบุรุษคุ้มครองให้แคล้วคลาดปลอดภัย

ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์จากกะลามะพร้าวที่นำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย เช่น โคมไฟ ท็อปพี ตะหลิว กระจวยตักน้ำ กระปุกออมสิน เป็นต้น ผลิตภัณฑ์จากกระจูดที่นำมาเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น เสื่อ กระเป่า การรักษาโรคด้วยสมุนไพรพื้นบ้าน อาหารท้องถิ่นที่สำคัญ เช่น เม็ดสาकुตัน เม็ดมะม่วงหิมพานต์ กะละแม กล้วยฉาบ น้ำพริกแมงดา ปลาตุกร้า แกงลูกปลา ข้าวสังข์หยด ไหลบัว สายบัว เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นดังกล่าวช่วยสร้างอาชีพให้คนในชุมชน เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ ชาวบ้านมีพื้นที่ในการประกอบอาชีพ มีความภาคภูมิใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง

ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เปิดทำการเมื่อ 18 มกราคม พ.ศ. 2558 เปิดดำเนินการเฉพาะ วันอาทิตย์ 8.00 - 15.00 น. คำว่า “โหนด” มาจากต้นตาลโหนดที่มีอยู่บนผืนนาเดิมของที่ดิน แนวคิดหลักของสถานที่แห่งนี้คือ “ทุกคนเป็นเจ้าของตลาดร่วมกัน” มีหน้าที่ในการดูแลรักษา บริหาร และต้อนรับผู้มาเยือนด้วยความเป็นกันเอง เสมือนนักท่องเที่ยวเป็นสมาชิกในชุมชนสินค้า ประกอบด้วยพืชผักสวนครัว ผักและผลไม้สดตามฤดูกาล สมุนไพรพื้นบ้าน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อาหารท้องถิ่น นอกจากเป็นตลาดขายสินค้าพื้นบ้านแล้ว ยังมีพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่แสดงอัตลักษณ์ของจังหวัดพัทลุง

บริบทชุมชนของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง มีเอกลักษณ์เฉพาะที่แสดงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น นำเสนอความเป็นท้องถิ่นจนเป็นจุดแข็งของชุมชน ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการตลาดใต้โหนด

“ตลาดใต้โหนดเดิมเป็นบ้านนักเขียน ต่อมาได้ขยายพื้นที่เปิดเป็นตลาดขายผักบ้าน ๆ ของกินบ้าน ๆ ที่พัทลุงบ้านเรา การแสดงที่เห็นในตลาดของเราเป็นเด็กในชุมชนดอนทรายเราเองฝึก เราแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมแบ่งโซนการขายสินค้า การแสดง มุมพักผ่อน เลือกเปิดตลาดวันอาทิตย์เพราะวันอาทิตย์เป็นวันหยุด อยากให้แต่ละครอบครัวมาเที่ยวด้วยกันในวันหยุด ลดเวลาที่อยู่นั่งจ่อ ขอเวลาให้ครอบครัวบ้าง ถ้าทุกคนอยากได้ความเป็นพัทลุง มาที่ตลาดใต้โหนด คือ ได้ครบ”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 8 กุมภาพันธ์ 2568)

คำให้สัมภาษณ์ของผู้ประกอบการตลาดใต้โหนด กล่าวว่า

“สินค้าในตลาด พวกเราเอามาจากกริมรั้วบ้าน หรือของที่มีอยู่ที่บ้าน เราต้องการช่วยคนในชุมชนด้วยกัน ต้องการให้อาหาร สินค้าและศิลปหัตถกรรมที่ทำโดยคนควนหนูนบ้านเรา พรุนี่ก็ของดีชุมชน ลูกปัดโนราห์ก็ของบ้านเรา ดุกร้า ปลาแบร์ แขนงน้ำเคย หาไม่ได้ที่อื่นแต่พัทลุงบ้านเรามี ทุกอย่างที่เราช่วยกันสร้าง ช่วยกันทำ ช่วยกันขาย ทำให้ทุกวันนี้ตลาดเรามีนักท่องเที่ยวมาไม่ขาดสาย”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 9 กุมภาพันธ์ 2568)

จากคำให้สัมภาษณ์ของผู้จัดการตลาดใต้โหนด คณะกรรมการตลาดใต้โหนดและผู้ประกอบการตลาดใต้โหนดแสดงให้เห็นว่า ตลาดใต้โหนดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากร “ป่า นา เล” สินค้าและศิลปวัฒนธรรมที่นำมาจัดแสดงรอบพื้นที่บ่งบอกอัตลักษณ์ชุมชน การนำของดีแต่ละหมู่บ้านมารวมกันไว้ในตลาดใต้โหนด การสร้างความร่วมมือกันระหว่างชาวบ้านในชุมชนกับผู้จัดการตลาดรวมถึงคณะกรรมการตลาด สร้างความเข้าใจและความต้องการของชุมชนจนกลายเป็นพื้นที่ที่มีทุนทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ชาวบ้านสามารถนำทุนทางวัฒนธรรมที่ตนเองมีอยู่แล้วมาต่อยอดเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนได้ ปัจจุบันตลาดใต้โหนดดำเนินกิจการมาแล้ว 10 ปี และกำลังก้าวสู่ปีที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ชุมชนแห่งนี้มีความเข้มแข็ง ทำให้นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภควนขนุน จังหวัดพัทลุง

2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ตลาดใต้โหนด พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักท่องเที่ยวจากจำนวนนักท่องเที่ยว 400 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.75 มีสถานภาพโสด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.50 มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 มีอาชีพเป็นนักเรียน-นักศึกษา จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 36.77 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 5,000-10,000 บาท จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 2) การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเดินทางมากับกลุ่มเพื่อน จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.25 ใช้รถยนต์ส่วนตัวจำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวจากเพื่อน/ญาติ จำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 81.00 และจุดประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้เพื่อพักผ่อนหย่อนใจจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตลาดใต้โหนด ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านแรงจูงใจ ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการเดินทาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านแรงจูงใจ	4.32	0.82	มาก
1.1 มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจ	4.35	0.85	มาก
1.2 มีกิจกรรมการแสดงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย	4.25	0.80	มาก
1.3 มีการโพสต์และแชร์ภาพข้อมูลผ่านสื่อสาธารณะ	4.11	0.73	มาก
1.4 มีความเลื่อมใสศรัทธาต่อวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าทางจิตใจ	4.20	0.75	มาก
1.5 มีพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม	4.48	0.89	มาก
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	4.40	0.80	มาก
2.1 มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีความสอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยว	4.30	0.80	มาก
2.2 มีบุคลากรแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว	4.48	0.87	มาก
2.3 กิจกรรมทางวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวน่าประทับใจและก่อให้เกิดประสบการณ์	4.39	0.78	มาก
2.4 กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรม	4.43	0.75	มาก
3. ด้านการเดินทาง	3.86	0.79	มาก
3.1 การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก	3.85	0.78	มาก
3.2 มีป้ายบอกทางชัดเจน เข้าใจง่าย	3.64	0.75	มาก
3.3 การค้นหาพิกัดแหล่งท่องเที่ยวผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมีความแม่นยำ	4.08	0.84	มาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.83	0.78	มาก
4.1 มีสถานที่จอดรถที่เหมาะสมและเพียงพอ	3.90	0.85	มาก
4.2 มีร้านอาหารพื้นเมืองจำหน่ายจำนวนเพียงพอ	3.95	0.80	มาก
4.3 มีร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจำนวนเพียงพอ	3.78	0.78	มาก
4.4 มีความเหมาะสมของราคาสินค้า	3.89	0.75	มาก
4.5 มีห้องน้ำบริการที่สะอาดและเพียงพอ	3.80	0.75	มาก
4.6 มีจุดถ่ายรูปที่เพียงพอบ่งบอกถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.65	0.70	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา หลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
5. ด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ	3.85	0.77	มาก
5.1 มีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่หลาดใต้โหนด	3.98	0.85	มาก
5.2 มีความต้องการจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่หลาดใต้โหนด	3.85	0.79	มาก
5.3 มีความต้องการจะแนะนำให้บุคคลที่รู้จักมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่หลาดใต้โหนด	3.80	0.75	มาก
5.4 ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลาดใต้โหนด สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างอื่นได้	3.78	0.70	มาก

จากตารางที่ 1 สรุปผลได้ดังนี้ ด้านแรงจูงใจ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.32 ระดับความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ในด้านแรงจูงใจเรียงลำดับจากมากไปน้อยประกอบด้วย 1) มีพื้นที่ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมทำกิจกรรมทางวัฒนธรรม 2) มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และน่าสนใจ 3) มีกิจกรรมการแสดงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย 4) มีความเลื่อมใสศรัทธาต่อวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าทางจิตใจ 5) มีการโพสต์และแชร์ภาพข้อมูลผ่านสื่อสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.48, 4.35, 4.25, 4.20 และ 4.11 ตามลำดับ

ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.40 ระดับความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเรียงลำดับจากมากไปน้อยประกอบด้วย 1) มีบุคลากรแนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว 2) กิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์วัฒนธรรม 3) มีกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีความสอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยว 4) กิจกรรมทางวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวน่าประทับใจและก่อให้เกิดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.48, 4.43, 4.39 และ 4.30 ตามลำดับ

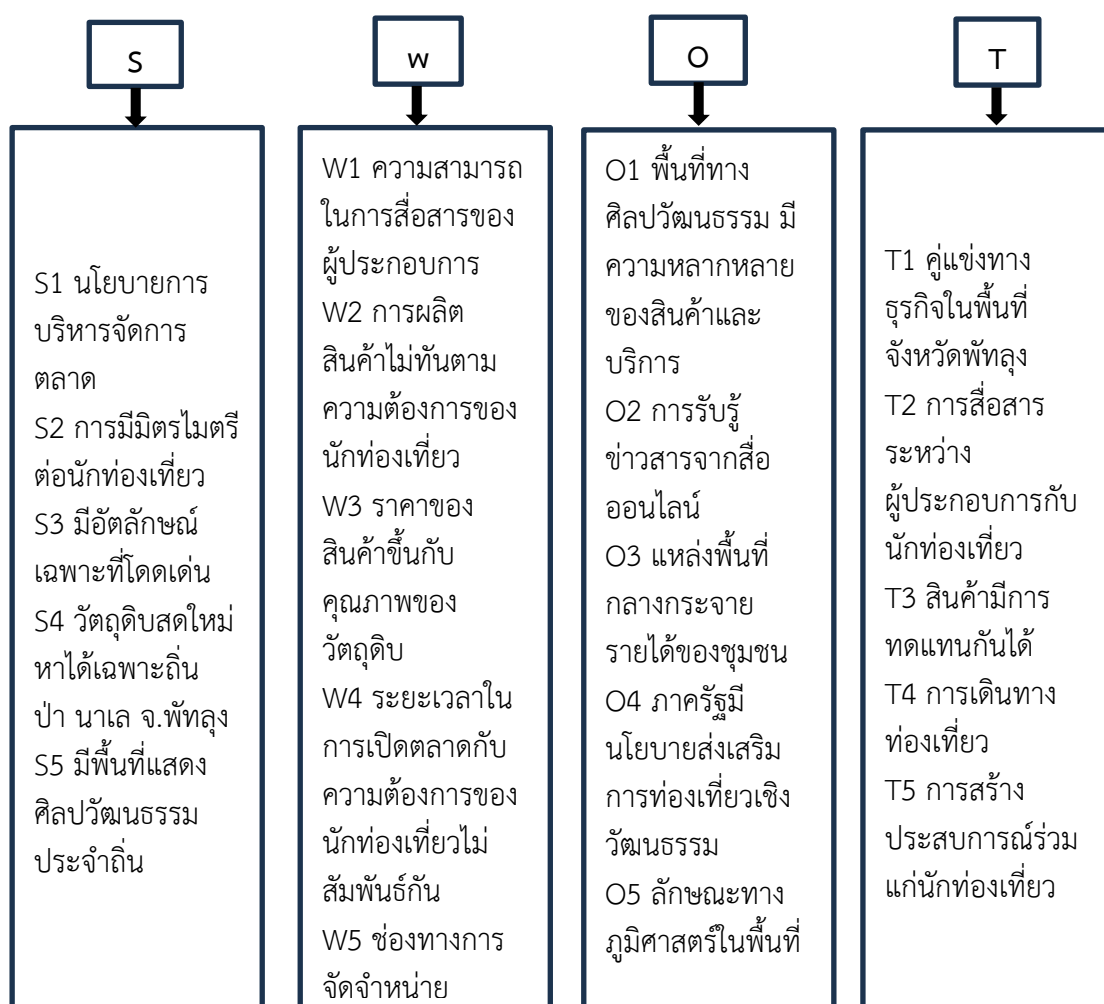
ด้านการเดินทาง ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.86 ระดับความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ในด้านการเดินทางเรียงลำดับจากมากไปน้อยประกอบด้วย 1) การค้นหาพิกัดแหล่งท่องเที่ยวผ่านระบบอินเทอร์เน็ตมีความแม่นยำ 2) การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีความสะดวก 3) มีป้ายบอกทางชัดเจน เข้าใจง่ายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.08, 3.85 และ 3.64 ตามลำดับ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.83 ระดับความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเรียงลำดับจากมากไปน้อยประกอบด้วย 1) มีร้านอาหารพื้นเมืองจำหน่ายจำนวนเพียงพอ 2) มีสถานที่จอดรถที่เหมาะสมและเพียงพอ 3) มีความเหมาะสมของราคาสินค้า 4) มีห้องน้ำบริการที่สะอาดและเพียงพอ 5) มีร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองจำนวนเพียงพอ 6) มีจุดถ่ายรูปที่เพียงพอบ่งบอกถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.95, 3.90, 3.89, 3.80, 3.78 และ 3.65 ตามลำดับ

ด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.85 ระดับความพึงพอใจในประเด็นต่าง ๆ ในด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำเรียงลำดับจากมากไปน้อยประกอบด้วย 1) มีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหาดใต้โหนด 2) มีความต้องการจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหาดใต้โหนด 3) มีความต้องการจะแนะนำให้บุคคลที่รู้จักมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหาดใต้โหนด 4) ความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหาดใต้โหนด สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างอื่นได้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.98, 3.85, 3.80 และ 3.78 ตามลำดับ

3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ได้ผลการศึกษาดังภาพ

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง
ที่มา: ผู้วิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามทฤษฎี SWOT Analysis แสดงผลได้ดังนี้

S ย่อมาจากคำว่า (Strengths) หมายถึง การวิเคราะห์จุดเด่น ข้อได้เปรียบหรือผลการดำเนินงานที่องค์กรหรือหน่วยงานควรรักษาและนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มศักยภาพองค์กรให้ดียิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีจุดเด่น 5 ประเด็นคือ การบริหารจัดการตลาด การมีมิตรไมตรีต่อนักท่องเที่ยว มีอัตลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่น วัตถุดิบสดใหม่ หาได้เฉพาะถิ่น ป่า นา เล จังหวัดพัทลุงและมีพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น สามารถวิเคราะห์แนวทางซึ่งเป็นจุดแข็งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ดังนี้ ในการบริหารจัดการตลาดใต้โหนดจะมีผู้จัดการและคณะกรรมการตลาด ซึ่งมีการบริหารจัดการด้วยนโยบายโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ด้วยการนำสินค้าในชุมชนมาจำหน่ายซึ่งเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติ ปลอดภัยและมีสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยพ่อค้าแม่ค้าที่มาจำหน่ายสินค้ามีความเป็นมิตรไมตรี การพูดจาที่ดีกับนักท่องเที่ยว รวมถึงมีการแสดงศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่หาดใต้โหนด เช่น การแสดงมโนราห์ การร้องเล่นเพลงพื้นบ้าน โดยจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการตลาดมีนโยบายการบริหารจัดการตลาดที่ชัดเจน ทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบพื้นที่หาดใต้โหนด

W ย่อมาจากคำว่า (Weakness) หมายถึง การวิเคราะห์จุดอ่อน ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรขจัดให้หมดไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีจุดเด่น 5 ประเด็น คือ ความสามารถในการสื่อสารของผู้ประกอบการร้านค้า การผลิตสินค้าไม่ทันตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ราคาของสินค้าขึ้นกับคุณภาพของวัตถุดิบ ระยะเวลาในการเปิดตลาดกับความต้องการของนักท่องเที่ยวไม่สัมพันธ์กัน และช่องทางการจัดจำหน่าย ข้อมูลดังกล่าวแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้ผู้วิจัยค้นพบแนวทางปรับปรุงซึ่งเป็นจุดอ่อนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยอาจมีการอบรมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษามลายู ภาษาจีนให้กับผู้ประกอบการจากผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการเปิดตลาดซึ่งมีแค่วันอาทิตย์เท่านั้นอาจทำให้นักท่องเที่ยวที่อยากจะเที่ยวตลาดไม่สามารถมาได้อาจจะทำให้เสียโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

O ย่อมาจากคำว่า (Opportunities) หมายถึง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีจุดเด่น 5 ประเด็นคือ พื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรม ความหลากหลายของสินค้าและบริการ การรับรู้ข่าวสารจากสื่อออนไลน์ แหล่งพื้นที่กลางกระจายรายได้ของชุมชน ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และลักษณะทางภูมิศาสตร์ในพื้นที่ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้ผู้วิจัยค้นพบแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นโอกาสการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่หาดใต้โหนด ตำบลอนทราয় อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง โดยพื้นที่ของตลาดใต้โหนดมีความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว สินค้ามีความหลากหลาย การรับรู้ข่าวสารของนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้จากสื่อออนไลน์

จากเพลงตลาดใต้โหนดหรือเฟสบูคของนักท่องเที่ยวที่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวรวมถึงภาครัฐมีนโยบายสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่ตลาดใต้โหนด

T ย่อมาจากคำว่า (Threats) เป็นการวิเคราะห์สภาพภายนอกที่คุกคามหรือส่งผลกระทบทางลบต่อหน่วยงานหรือองค์กรผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีจุดเด่น 5 ประเด็นคือ คู่แข่งทางธุรกิจในพื้นที่จังหวัดพัทลุง การสื่อสารระหว่างผู้ประกอบการกับนักท่องเที่ยว มีสินค้าทดแทนกันได้ ไม่มีรถโดยสารในการเดินทางท่องเที่ยว และการสร้างประสบการณ์ร่วมแก่นักท่องเที่ยว จากการวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ทำให้ผู้วิจัยค้นพบแนวทางการปรับปรุงแก้ไขอุปสรรคการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ดังนี้ 1) สินค้าที่มีการจำหน่ายในตลาดมีสินค้าทดแทนจากตลาดอื่น 2) การเดินทางไปท่องเที่ยวอาจจะไม่สะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถส่วนตัว

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบในพื้นที่ตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ตามทฤษฎี SWOT Analysis นำไปสู่การค้นพบแนวทางแนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา: กรณีศึกษาตลาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ในประเด็น ความสามารถในการสื่อสารของผู้ประกอบการร้านค้าเนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายของนักท่องเที่ยวทั้งเชื้อชาติและภาษา การผลิตสินค้าเพื่อจำหน่ายเน้นความสด ใหม่ จัดแสดงสินค้าด้วยการสาธิตการผลิตสินค้าในวันจัดจำหน่ายจึงทำให้สินค้าอาจไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว การควบคุมราคาสินค้าให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าให้มากขึ้นเพื่อตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและอาจมีนโยบายการเปิดตลาดในวันหยุดนักขัตฤกษ์เพิ่มเติมเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางท่องเที่ยวตลาดใต้โหนด

สรุปและอภิปรายผล

บริบทชุมชนตลาดใต้โหนดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบที่แสดงให้เห็นความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากร “ป่า นา เล” มีอัตลักษณ์ของชุมชนด้วยวิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่โดดเด่นจนกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสนใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ความเข้มแข็งของคนในชุมชนส่งผลให้พื้นที่ตลาดใต้โหนดมีศักยภาพที่เข้มแข็งมีบทบาททั้งมิติทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญชา เพชรูจี, ผกามาศ จิราจุรภัทร และ จีรวัฒน์ วันทา (2564) ซึ่งกล่าวว่า ชุมชนที่มีเอกลักษณ์ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิต ทุนทางวัฒนธรรม และรากเหง้าของชุมชน จะกลายเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวได้ และยังสามารถสอดคล้องกับงานของ โชติมา ดีพลพันธ์ และ ชนิษฐา ใจเป็ง. (2567) ซึ่งกล่าวว่า การท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนในชุมชน

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบ หาดใต้ โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความพึงพอใจเรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านแรงจูงใจ ด้านการเดินทาง ด้านการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรทัย มุลค่า (2562) ซึ่งกล่าวว่า สิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้มากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เนื่องจากมีศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรเป็นทุนทางวัฒนธรรมส่งผลให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่หลากหลาย สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาในพื้นที่หาดใต้ โหนด ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง มีความโดดเด่นในเรื่องนโยบายการบริหารจัดการตลาด การมีมิตรไมตรีต่อนักท่องเที่ยว มีอัตลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่นวัตถุดิบสดใหม่ หาได้เฉพาะถิ่น ป่า นา เล จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่นซึ่งเป็นข้อได้เปรียบทางด้านธุรกิจอันเกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และการมีทุนทางวัฒนธรรมที่เน้นแสดงตัวตนของหาดใต้ โหนดให้ชัดเจน จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุดคือ องค์ประกอบด้านสิ่งอำนวยความสะดวกรวมถึงการเพิ่มความสามารถในการสื่อสารของผู้ประกอบการ ร้านค้า การผลิตสินค้าให้ทันต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว มีราคากลางของสินค้าประเภทเดียวกัน เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสานโชค ฐะนุติ และ ชนิต เผ่าพันธุ์ ดี (2565) ซึ่งกล่าวว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลักของชุมชน อีกทั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวธาร สมานิตย์ และ ขวัญญา สุขคร (2566) ซึ่งกล่าวว่า การมีส่วนร่วมของ ผู้นำชุมชน การบริหารจัดการชุมชนอย่างเข้มแข็งอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ภาพรวมเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำอีกครั้งในอนาคต อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ วิชัยกุล และ เสรี วงษ์มณฑา (2564) ซึ่งกล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานในการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ค่าครองชีพถูก ควรมีการจัดการและสนับสนุนให้หน่วยงานเขามาร่วมสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่มากพอในดำเนินนโยบาย งบประมาณ บุคลากร ควรส่งเสริมให้จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางภาคใต้ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มในการแลกเปลี่ยน ช่วยเหลือ ประสานงาน และรวมถึงให้ข้อมูลซึ่งกันและกัน เปิดโอกาสคนในชุมชนมีบทบาทในการบริหาร การจัดการ การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่จะนำมาซึ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้ได้ประโยชน์สูงสุด และยังสามารถสอดคล้องกับงาน Boussaa & Madandola (2024) ซึ่งกล่าวว่า กลยุทธ์ในการพัฒนาทางกายภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางสังคมและเศรษฐกิจโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน

องค์ความรู้ใหม่

ที่ได้รับในงานวิจัยนี้คือ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องมีปัจจัยหลายด้านในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ปัจจัยที่สำคัญคือ ตัวบุคคลที่อยู่ในชุมชนจะต้องมีจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับชุมชนของตนเอง การเห็นคุณค่าของทรัพยากรในชุมชน ร่วมมือกันในการอนุรักษ์ทรัพยากร พื้นที่ตำบลดอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง และมีการหาช่องทางให้หน่วยงาน

ภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณและจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา: กรณีศึกษาหาดใต้โหนด ตำบลดอนทราย อำเภควนขนุน จังหวัดพัทลุง ต้องมีการสร้างความแตกต่างกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารที่คนรุ่นใหม่ถนัดมาเสริมในการทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อสร้างการรับรู้ที่จะส่งผลต่อการมาท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่น ๆ รอบพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์สำหรับการศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้ครอบคลุมและควรศึกษารูปแบบโปรแกรมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรอบพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ.2566-2570). สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2568. จาก https://province.mots.go.th/ewtadmin/ewt/ranong/download/article/article_20230418122435.pdf.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570). กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- โชติมา ตีพลพันธ์และชนิษฐา ใจเป็ง. (2567). การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยชุมชนสู่วิถีที่ยั่งยืน บ้านไผ่หู่ช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. วารสารชัยภูมิปริทรรศน์, 7(3), 80-89.
- ธนาภณ นิธิขาวกุล. (2562). การจัดการการตลาด: เอกสารคำสอน. ชลบุรี: คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย. (2554). กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วารสารคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 18(1), 32-50.
- ประสานโชค ธวัชนุติ และ ชนิต ผ่องพันธุ์ดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 12(1), 39-45.
- พัชรี กล่อมเมือง, ญัฐฐา เกิดทรัพย์, วชิรินทร์ อินทพรหม, วณิศา ศิริวรสกุล, และ พัลลยม สีนหิง. (2567). การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลดงละคร อำเภอเมือง นครนายก จังหวัดนครนายก. วารสารนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 9(1), 65-76.
- มนัญญา เพชรูจี, ผกามาศ จิรจรรักษ์ และ จิรวัฒน์ วันทา. (2564). อัตลักษณ์ของชุมชนสามแพร่งและชุมชนบางลำพูกับการใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดการท่องเที่ยว. วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 13(2), 70-95.

- เสาวธาร สมานิตย์ และ ขวัญนภา สุขคร. (2566). กระบวนการสร้างคุณค่าจากทุนทางสังคม วัฒนธรรม
สู่การพัฒนาบนความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชน ตำบลผาปิง อำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง.
วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 21(2), 369-390.
- ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และ เสรี วงษ์มณฑา. (2564). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ
จังหวัดน่าน. วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(1), 244 – 256.
- อภิชาติ วิชัยกุล และ เสรี วงษ์มณฑา. (2564). แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัด
นครศรีธรรมราช. วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(3), 1-14.
- อรรถัย มูลคำ. (2562). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จังหวัดนครพนม.
ดุชนิพนธ์ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตรัฐประศาสนศาสตร์. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา
- Boussaa, D., & Madandola, M. (2024). Cultural heritage tourism and urban regeneration:
The case of Fez Medina in Morocco. *Frontiers of Architectural Research*, 13(6),
1228-1248.
- Howell, D. (1989). *Passport: An instruction to the travel and tourism industry*. South-
Western Publications
- Kotler, P. (1999). *Kotler on Marketing: How to Create, Win, and Dominate Markets*. New York,
NY: Simon and Schuster.